

Minu vanaisa Peep Karp - 90

Epp Alatalu, kõige esimene lapselaps

Peep Kärp saab täna, 14. juunil 90-aastaseks. Mitte üksnes minu vanaisa Peep Kärp, vaid Rakvere aukodanik number üks, Riigivapi ordeni ja Murtud Rukkilille märgi kavaler, kolme lapse isa, nelja vanaisa ja kahe vanavanaisa.

Minu lapsepõlve üks rikkusi oli see, et kui mõnel sõbral polnud ühtegi vanavanemat, siis mul oli lisaks vanaemadele algusest peale kolm vanaisa. Ema isa omas kodus ehk Tallinna taada, siis Pärnu taada, kes memmel pojad Tiidu ja Toomase aitas suureks kasvata, ning kolmandana Rakvere vanaisa. Rakvere vanaisa on minu, öde Riinu ja vend Siimu jaoks Kolmas Vanaisa. Seda pidi teistele seletama, et kuidas sul ikka kolm vanaisa on, aga mida suuremaks me saime, seda lihtsam see oli. Alguses teadsime, et selle põhjuseks on söda. Hiljem, et vanaisa Siberisse saatmine, kuid nüüd on kõige selgem öelda, et minu vanaema ja vanaisa sõja eel Kadrinas loodud perekond oli/on üks Stalini-Hitleri sõbingu ja totalitaarsete režiimide ohver.

Tubli mehena on vanaisa juhtunust mitte ainult vanas eas **lastelastele rääkinud**, vaid kirjutanud üles oma mälestusi Eesti elust, avaldanud neid Saksa okupatsiooni ajal Virumaa Teatajas, ja nüüd, viimastel aas-

tatel raamatutena. Ta on ajaloo ülestähendamise asjus pidanud nõu ajaloolaste Mart Laari ja Eerik Niiles Krossiga. President Lennart Merilt 1999. aastal saadud Riigivapi orden on antud Eesti Vabariigi järjekestvuse hoidjale, eelkõige metsavendluse ajaloo ülestähendajale ja metsavennale Peep Kärbile. Aeg-ajalt tundub, et sarnaselt paljudele teistele eakatele, muutuvad ka minu vanaisa nooruse teod ja tegemised aastatega aina vapramaks.

Peep Kärp on vana tark mees, ta teab imetlusväärset palju ja täpselt praeguse aja Euroopast ja võib kõrgest east hoolimata vabalt selgitada Euroopa Komisjoni ja Euroopa Nõukogu erinevusi ja kattuvusi nii, et ka kuulaja aru saab.

Virumaa Teataja on tänu minu vanaisale õnnelik toimetust, et neil on olemas üks truu autor, kes jälgib rahvuslik-poliitilist kalendrit ja iga tähtpäeva puhul oma mõttet paberile paneb ja avaldamiseks toob. Eesti rahva mälu hoidmise seisukohast on see väärt töö, ja hea, kui ajaleht selle ka ära trükib. Vanaisa on leebelt öeldes väga pahane, kui kirjatükk ilmumata jääb ning süüdistab lehetoimetust tsn-suuris. Aga vanaisa, kõik, mis on oluline, ei mahu alati lehte!

Jonnakas on Peep Kärp ikka ka. Mina ei saa kuidagi jagada tema kinnisideed, et president Päts on olnud Eestile vaid ja

23. II 1999: Peep Kärp saab Lennart Meriilt ordeni.

Epp Alatalu

üksnes väga hea riigimees. Endaga ta vaielda ei lase, ega selgitada, et 1918. aasta Päts ja 1940. aasta Päts ei ole kuidagi võrdset hea. Ta rehmab käega ja läheb kurjaks soomlase Martti Turtola peale, kes on Pätsist põhjaliku ja kaastundlikugi raamatu kirjutanud.

Ja siis veel suhtumine poliitilist Edgar Savisaarde. Savisaare teod Eesti riigi ees 1991. aastal võib Eesti ajalukku suurte tähtedega kirjutada, kuid vähemalt alates lindiskandaalist teda ausaks poliitikuks pidada ei saa. Vanaisa on siin samas lõksus mis Pätsigi puhul, ta unustab, et

inimesed muutuvad ja nende teod igal aastal ja igal sajandil ei ole võrdset väarikad.

Peep Kärbi lapselaps olla on päris tore, vanaisa teavad ja tunnevad ja austavad paljud: Memento rahvas ja poliitvängid ja Kadrina ja Rakvere rahvas, meeskoorilauljad, Virumaa Teataja toimetuse rahvas. Mõni Rakvere Teatri näitleja teab ka kohe, et näe Peebu lapselaps.

Igakord kui vanaisa juurde külla tuleme, näitab ta uhkelt oma hoolitsetud koduaeda, mis kevadel lilleõisi ja sügisel vilju täis. Ilusaid ja õiterohkeid aastaid, vanaisa!